

ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช  
ว่าด้วยการเก็บ การรักษา การใช้จ่ายเงินรายได้เพื่อบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ  
พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ การรักษา การใช้จ่ายเงินรายได้เพื่อบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ การรักษา การใช้จ่ายเงินรายได้เพื่อบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ การรักษา การใช้จ่ายเงินรายได้เพื่อบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๖

บรรดาข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“เงินรายได้” หมายความว่า เงินที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือสำนักอุทยานแห่งชาติ หรือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ และอุทยานแห่งชาติ ได้รับเป็นกรรมสิทธิ์นอกเหนือจากเงินงบประมาณรายจ่าย ดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าบริการให้ความสะดวกต่าง ๆ ในอุทยานแห่งชาติ
- (๒) ค่าธรรมเนียมสำหรับการอนุญาตให้เข้าดำเนินกิจการในอุทยานแห่งชาติ
- (๓) ค่าตอบแทนสำหรับการอนุญาตพักอาศัยในอุทยานแห่งชาติ
- (๔) เงินที่มีผู้บริจาคเพื่อบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ
- (๕) เงินค่าปรับที่พนักงานเจ้าหน้าที่เปรียบเทียบตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๐๔

(๖) เงินรายได้อื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานอุทยานแห่งชาติ

“บำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ” หมายความว่า การดำเนินการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองดูแลรักษาและพัฒนาอุทยานแห่งชาติ หรือเพื่อประโยชน์ในการศึกษาหรือวิจัยทางวิชาการ หรือเพื่ออำนวยความสะดวก ในการทัศนจรหรือการพักอาศัย หรือเพื่ออำนวยความสะดวก หรือให้ความรู้แก่ประชาชน

“อุทยานแห่งชาติ” หมายความว่า อุทยานแห่งชาติที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศจัดตั้ง  
“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ ผู้ช่วยเลขาธิการ  
และผู้ปฏิบัติงานดูแลคุ้มครองอุทยานแห่งชาติ

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ข้อ ๕ ให้อธิบดีรักษาการตามระเบียบนี้และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

#### หมวด ๑

##### คณะกรรมการพิจารณาการใช้จ่ายเงินรายได้เพื่อบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ

ข้อ ๖ อธิบดีมีอำนาจแต่งตั้งกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณาการใช้จ่ายเงินรายได้เพื่อบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ” ประกอบด้วย อธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายเป็นประธาน ผู้อำนวยการสำนักอุทยานแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ และกรรมการอื่น ไม่น้อยกว่า ๕ คน แต่ไม่เกิน ๗ คน ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดกรอบนโยบายการใช้จ่ายเงินรายได้เพื่อบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ
- (๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผน/โครงการ ที่ขอใช้เงินรายได้เพื่อบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ
- (๓) กำหนดหลักเกณฑ์การขออนุมัติใช้จ่ายเงินรายได้เพื่อบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ
- (๔) ควบคุมการใช้จ่ายเงินรายได้เพื่อบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ ให้เป็นไปตามข้อ ๑๔ แห่งระเบียบนี้
- (๕) ดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายเงินรายได้เพื่อบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ

การประชุมของคณะกรรมการ ให้มีกรรมการมาประชุมอย่างน้อยกึ่งหนึ่ง จึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานทำหน้าที่เป็นประธานแทน

การลงมติที่ประชุม ให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการแต่ละคนมีเสียงหนึ่งเสียงในการลงมติ ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงชี้ขาด

#### หมวด ๒

##### การรับจ่าย การเก็บรักษา และการจัดทำบัญชีเงินรายได้ของอุทยานแห่งชาติ

ข้อ ๗ การรับเงินให้รับเป็นเงินสด หรือวิธีอื่นใดตามที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ให้ความเห็นชอบ

การรับเงินตามระเบียบนี้ ให้มีการออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้ง เว้นแต่การรับเงินค่าบริการ ให้ความสะดวกต่าง ๆ ในอุทยานแห่งชาติ ที่มีใช้การจูงผ่านระบบออนไลน์ ให้ใช้เป็นบัตรค่าบริการ

ข้อ ๘ เงินรายได้ให้นำฝากเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของส่วนราชการผู้เบิกที่เปิดเพื่อการนี้ และส่งสำเนาใบนำฝากให้ส่วนราชการผู้เบิกพร้อมรายงานการรับและนำส่ง หรือนำฝาก และใบนำส่งเงินรายได้ ตามรูปแบบที่กำหนดตามประกาศกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ส่วนวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการรับ และนำส่งหรือนำฝาก การเก็บรักษาเงิน การควบคุมและการตรวจสอบให้ถือปฏิบัติตามระบบการควบคุมการเงิน ของหน่วยงานย่อย และระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๒๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยอนุโลม เว้นแต่การจ่ายเงินคืนแก่นักท่องเที่ยว โดยได้รับอนุมัติ จากผู้อำนวยการสำนักอุทยานแห่งชาติ

ข้อ ๙ เงินรายได้ให้นำฝากหรือนำส่ง ภายในกำหนด ดังนี้

(๑) อุทยานแห่งชาติต่าง ๆ นำเงินฝากเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของส่วนราชการผู้เบิกอย่างน้อย เดือนละครั้ง แต่ถ้าเงินรายได้เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาทให้นำฝากโดยด่วน แต่อย่างช้าต้องไม่เกิน ๕ วันทำการถัดไป

(๒) สำนักอุทยานแห่งชาติ นำเงินส่งส่วนการคลังในวันที่ได้รับเงินหรืออย่างช้าในวันทำการถัดไป

ข้อ ๑๐ ทุกวันที่ ๑๕ ให้หัวหน้าอุทยานแห่งชาติสรุปข้อมูลการรับและนำฝากจากทะเบียนคุม เงินนอกงบประมาณเพื่อจัดทำรายงานการรับและนำฝาก จำนวน ๓ ฉบับ โดยสำเนาเก็บไว้ เป็นหลักฐาน ๑ ฉบับ ส่งให้ส่วนราชการผู้เบิก ๒ ฉบับ พร้อมด้วยสำเนาใบนำฝากเพื่อให้ส่วนราชการผู้เบิก เก็บไว้ ๑ ฉบับ และส่งให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ๑ ฉบับ

ข้อ ๑๑ การเก็บรักษาเงินรายได้ให้จัดเก็บไว้ในตู้নিরภัยของทางราชการ โดยให้หัวหน้าหน่วยงาน มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานนั้นอย่างน้อย ๓ คน เป็นกรรมการเก็บรักษาเงิน

ลูกกุญแจตู้নিরภัยโดยปกติให้มีอย่างน้อย ๒ สำหรับ ให้หัวหน้าอุทยานแห่งชาติมอบให้กรรมการ ตามวรรคหนึ่ง เก็บรักษาเพียง ๑ สำหรับ นอกนั้นให้นำมาฝากไว้ ณ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่สังกัด ในลักษณะหีบห่อ

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่มีการรับเงินนอกเวลาปฏิบัติราชการตามปกติให้อยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ ผู้จัดเก็บโดยให้นำส่งเงินและลงบัญชีในวันทำการถัดไป

ข้อ ๑๓ แผนงาน/โครงการใช้จ่ายเงินรายได้เพื่อบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ ให้ผู้อำนวยการ สำนักอุทยานแห่งชาติ พิจารณาความเหมาะสมก่อนนำเสนอคณะกรรมการตามข้อ ๖ พิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วนำเสนออธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมาย อนุมัติ จึงจะดำเนินการต่อไปได้

กรณีจำเป็นเร่งด่วนนอกเหนือจากแผนงาน/โครงการตามวรรคหนึ่งให้อธิบดีหรือผู้ที่อธิบดี มอบหมายพิจารณาอนุมัติค่าใช้จ่ายหรือให้ยืมเงินเพื่อทดรองจ่ายได้ตามความเหมาะสม แล้วให้ สำนักอุทยานแห่งชาติแจ้งคณะกรรมการตามข้อ ๖ ทราบในโอกาสแรกที่มีการประชุม

ข้อ ๑๔ เงินรายได้ให้นำไปใช้จ่ายได้เฉพาะเพื่อบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ซ่อมแซม ปรับปรุง หรือจัดหาวัสดุเพื่อดำเนินงานของอุทยานแห่งชาติและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว

(๒) ศึกษาค้นคว้า วิจัย เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในอุทยานแห่งชาติ

(๓) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

(๔) ค่าสาธารณูปโภค เฉพาะอุทยานแห่งชาติ

(๕) การพัฒนาเจ้าหน้าที่ เช่น การศึกษาต่อ การฝึกอบรม ทัศนศึกษาและงานเกี่ยวกับงานอุทยานแห่งชาติ หรือการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติแก่เจ้าหน้าที่และบุคคลทั่วไป

(๖) การสมทบเงินงบประมาณเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ

(๗) การอนุรักษ์ พืชน้ำ ทรัพยากรธรรมชาติ

(๘) การสนับสนุนการปฏิบัติงาน และช่วยเหลือเจ้าหน้าที่จากการปฏิบัติหน้าที่

(๙) ค่าธรรมเนียมธนาคารในการรับ ส่ง และการโอนเงินที่เกิดจากการทำธุรกรรมทางการเงินของเงินรายได้

(๑๐) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็นในการบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ

ข้อ ๑๕ การใช้จ่ายเงินรายได้เพื่อบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติหรือบริการนักท่องเที่ยวที่มีได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้เป็นอำนาจของอธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายเป็นผู้อนุมัติ

ข้อ ๑๖ ให้อธิบดีกำหนดวงเงินรายได้สำหรับใช้ทรงจ่ายเพื่อบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติของสำนักอุทยานแห่งชาติ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ และอุทยานแห่งชาติ โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบเงินตราราชการโดยอนุโลม

ข้อ ๑๗ การอนุมัติการจ่ายเงิน หรือการอนุมัติให้ยืมเงินให้เป็นอำนาจของอธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมาย

ข้อ ๑๘ การจ่ายเงินทุกครั้งต้องมีหลักฐานการจ่ายไว้ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหลักฐานการจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลัง

ข้อ ๑๙ บัตรค่าบริการให้ความสะดวกต่าง ๆ ในอุทยานแห่งชาติ ให้เป็นไปตามแบบที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประกาศกำหนด

ข้อ ๒๐ ให้สำนักอุทยานแห่งชาติ ดำเนินการจัดหาบัตรค่าบริการไว้สำรองจ่ายให้แก่หน่วยงานในสังกัดกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำหรับการควบคุมบัตรค่าบริการให้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยอนุโลม

ให้สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ เบิกใบเสร็จรับเงินจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และบัตรค่าบริการจากสำนักอุทยานแห่งชาติ ไปสำรองไว้จ่ายให้อุทยานแห่งชาติในสังกัด

ให้สำนักอุทยานแห่งชาติ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ และอุทยานแห่งชาติ จัดให้มีทะเบียนควบคุมใบเสร็จรับเงิน และบัตรค่าบริการไว้เพื่อตรวจสอบ

ข้อ ๒๑ ให้สำนักอุทยานแห่งชาติ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ จัดทำรายงานการรับจ่ายเงินรายได้ของทุกเดือน เสนออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทราบ ตามแบบที่กำหนด ภายในวันที่ ๑๕ ของเดือนถัดไป พร้อมทั้งเก็บรักษาใบสำคัญคู่จ่ายและเอกสารอื่น ๆ อันเป็นหลักฐานแห่งหนี้ เพื่อให้ผู้มีหน้าที่ตรวจสอบ

ข้อ ๒๒ เมื่อสิ้นปีงบประมาณให้สำนักอุทยานแห่งชาติ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ และอุทยานแห่งชาติ รายงานกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่ามีใบเสร็จรับเงินและบัตรค่าบริการอยู่ในความรับผิดชอบ เล่มใด เลขที่ใด ถึง เลขที่ใด และได้ใช้ใบเสร็จรับเงิน และบัตรค่าบริการไปแล้ว เล่มใด เลขที่ใด ถึง เลขที่ใด อย่างช้าไม่เกินวันที่ ๓๑ ตุลาคม ของปีงบประมาณถัดไป สำหรับใบเสร็จรับเงินที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การใช้ใบเสร็จรับเงินที่ออกด้วยคอมพิวเตอร์

ข้อ ๒๓ ข้อกำหนด หรือวิธีปฏิบัติอื่นใด ที่มีได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการโดยอนุโลม

#### หมวด ๓

#### บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๔ แบบรายงานและแบบพิมพ์บัตรเดิมที่ได้ใช้อยู่แล้วก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปอีก จนกว่าจะมีการจัดพิมพ์หรือจัดทำขึ้นใหม่ตามแบบที่ประกาศกำหนด

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

ธัญญา เนติธรรมกุล

อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช